

Womhaj Bóh!

Cyflo 36.

4. sept.

Lětnik 8.

1898.

Serbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ƚo kóždy ƚobotu w Smolerjez knihiczišcežetni w Budyšcinje a ƚu tam doštač ja šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

13. njedzela po ƚwjatej Trojizy.

Ƥaf. 2, 24.

Wot małosće snajesch, luby ewangelski kšchejczijano, Ƥowo ƚwj. pišma, Rom. 3, 28. My ja to mamy, ƚo cźlowjeť prawy budže bjes Ƥakonja skutkow, jeno pšches wěru, je snajesch jako wot Luthera i nowa wotkryte źórło hłowneje wuczby našeje zyrkwe, ƚo i hnady, pšches wěru do kšrystuša jeniczzy sboźni budžemy.

Kak ƚo i nim snjeke to, šchoť japoschtol Ƥakub na spomnjenym městnje ƚwojeho lista dženša czi pšchwoła: Cźlowjeť se skutkow budže ja praweho pšnaty, a niz jeno i wěry?

DjeŤda ƚo, kať by Ƥakub chyzł tebje i nim na druhi Ƥaloťk twojeje sboźnošće pokasacź, hacť tón je, kotryť ƚy ty po Ƥalowym a Lutherowym powuczenju ja prawy mēł? Sda ƚo drje tať, woprawdže pať tať njeje, woprawdže chzetaj tebje wobaj japoschtolaj tón Ƥamy pucź k sboźnošći wjesć, hdyť teť kóždy po ƚwojim stejnišcězu.

„Cźlowjeť budže prawy jeno pšches wěru“, tať praji tón, kotryť bēšche něhdy Saulus rekať a bē pšcheczehať kšrystuša, doniť njebu tam pšched Damaskom wot tuteho pšchemoženy a wobrocženy. A tať sboźowny Ƥaczuwašche ƚo Ƥawol, jako pšches Ananiaša dostawšchi ƚwjatu kšcheczenizu a w njej wodacze hrěchow a prawdošć, kotraž pšched Bohom Ƥlaczi, Ƥmēdźišche nēť jako wotrocźk ƚwojeho noweho knješa a sboźnika Ƥlužicź jeho gmejnam.

Sawěrnje, wón njebēšche žane skutki cžiniť, i kotrymiť by Ƥebi Ƥnano warbowanu mēł tu sboźnošć tuteje prawdošće. Sa jeje Ƥaloťk mējesche wón tu prawyčezinjazu hnadu Božu, kotryť bēšche wón we wěry Ƥapšchimnyť. Se wšchej rošbudženošćzu wón ƚo teho dla we ƚwojich listach wobroczi pšchecziwo bludej, ƚo cźlowjeť pšchi wěri a wysche wěry, kiť kšrystuša jako ƚwojeho sboźnika Ƥapšchimnje, teť hišcže skutkow potreba, ƚo by pšched Bohom prawdošć dostať. Pšchi tym ƚo wón Ƥam prózowašche jako cźlowjeť, kšchecžijan a japoschtol žiwjenje wjesć, kiť by bohate bylo na dobrych skutkach, a ƚwojim wěryžym ƚobuczłowjeťkam wón to Ƥame porucžesche, jim wukladujo, ƚo wěra bjes skutkow i žyła žana wěra njeje, ƚo wjele bóle wěra je skutkami haťle po prawym mjeno wěry ma, ƚo haťle wona je wěra, kiť žiwjenje ma a žiwjenje Ƥlodzi. „W kšrystušu Ješužu njeplaczi ani wobrešanje ani njewobrešanje, ale ta wěra, kotraž pšches lubošć je dželana“, tať wón pišche Galatiškim na 5. stawje ƚwojeho lista, „i hnady seče wy sboźni ježinjeni pšches wěru — my Ƥmy jeho skutk, štworjeni w kšrystušu Ješužu k dobrym skutkam, ƚo bychmy w nich kšodžili“, tať wón praji Cť. 2, 8. 10.

Tať dha, luby cžitarjo, njecha Ƥawol ženje dželicź skutki wot wěry, tu wěru haťle wón ma ja sboźnyčezinjazu, kotraž, Ƥaschczěpjena pšches Božu hnadu do našeje wutroby, teť Ƥlód dobrych skutkow pšchinjeke.

A šchoť wuczi nēťko japoschtol Ƥakub? Dželi Ƥnano tón skutki, i kotrychť budže cźlowjeť ja praweho pšnaty wot jeho wěry? Teť wón ma wobej wězy, skutki a wěru,

ě sbožnoscezi nušnej. „Widžicze, so cźlowjek se skutkow budže sa praweho pōsnaty a niz jeno s wěry“, tak wōn praji. So pak wōn na prěnim městnje skutki mjenuje jako nušne ě prawnychcziinjenu, to tebje njemōže molicz, jenož so snajesch stejnischezo, na kotrymž stejo wōn swoj zylj list pišche. Jakub njehlada do sady do czařa, w kotrymž je nař nēhdy sapšchimnyla hnady poľna ruka našcheho Bōha, a w kotrymž my na to tež jeho sapšchimnychmy we wěryje a s tym pucz našcheho sboza nastupichmy. Jakub hlada na tōn wotwytjenny kōnz teje wěry. Kaž wōn pšchi sapoczatku swojeho lišta pokazuje na kōnu žiwjenja, kotruž dostanje tōn, kiž je so pšches spytowanje wopokasaľ, kaž wōn na kōnz tēho šameho praji: Snješotny pšchichod so pšchibliža, kudnik hižo pšched durjemi steji! Dha jeho tež pšchi pišanju šlowow 2. štawa a tak tež našcheje 24. šchtuczi ta myšľ wobknujezi, so so tōn Snjes bōrsy šjewi a pšched swoj kudny stol žada žiwych a morynych. Budža czi wobstacz pšched jeho šudom, kiž so na swoju wěru do Ješuša powołajo šu škomdžili pobožne a bohobojašne žiwjenje wješcz pšches dopjeljenje Bōžich a cźlowškich pšchifajnjow, pšches šwěrne dželanje a prōzowanje? Tajkich wěra je šama na šebi morwa, tak wōn myšľi, a njemōže nikoho sbožneho šezinicž. Šdyž je tōn Snjes Ješuš šam prajiľ: Woni njebudža wšchitzy, kiž še mni rjeknu: Snježe, Snježe, do njebješkeho kraleštwy pšchicē, ale czi, kiž wolu cziinja mojeho Wōtza w njebješach, tež Jakub a wšchitzy drusy japoschtoljo nješku hinaľ wuczili, ale wěru pšches dobre skutki so žiwu wopokasowazu šu šhwalili jako prawu a sbožnucziinjazu wěru, haj tež Pawol je epistole minjeneje 10. nježele po šwj. Trojizy hladajo tam tež na kōnz našcheho žiwjenja to šhutne warnowanje pšchivolal: Nješhromadžuj šebi se štwjerdujenej a njepotutnej wutrobu bōjški hněw na tōn džen šjewjenja teho praweho šuda Bōžeho, kotryž budže kōzdemu dacž po jeho škutfach: Šhwalbu a czešcz a nješachodnošcz tym, kotřiž šczepilwje w dobrych škutfach steja sa tym wěcznym žiwjenjom; tym pak, kotřiž šwadnizy šu a na prawdu njepošľuchaju, ale pošľuchaju na njeprawdu, njehnadu a hněw.

Haj, tōn Snjes pšchindže na šwojim wulkim dnju, so by tež tebje, luby cziarjo, šudžil po tvojich škutfach. Kaž šy ty w šandženych dnjach a tydženjach wōn šhodžil se šwojej košu, so by šyľ a žnjaľ, hđžež bē w nalěczu wobšywaľ šwoje pola, kaž ty nēť mlōczišch a czišczijch, šchtož šy s nich dom šhowal, kaž ty tu pšchenzu horje šebi nošyšch na tvojū lubju, po tym so šy te lohke pluwu wot njeje dželil, tak wješcz pšchindže tež jemu tōn Snjes, so by žnjaľ na poli cźlowškich wutrobow, na kotrež bē prjedy wušywaľ dal šymjo šwojeho šwjateho šłowa, wješerny kopacz dđeržo we šwojej ruzy, s kotrymž czišcz šwoje huno.

Kaž ty, luby cziarjo, wot šchoma, kotryž šy šadžil do twojeje šahrody, kotryž šy šczepil, wobkopowal a hnojil, nēť tež žadašch, so czi placzi tvojū na njōn naľoženu prōzu, a ě njemu pšchistupijch, so by wot njeho braľ plody, je-li je pak njeje pšchinješľ, jōn porubašch a jeho drjewe špalijch, runje tak budže tōn Snjes cziinicž s tobu.

We šwjatej šchczenizy je tež tebje šadžil do šwojeje winizy. Šsmē tebje tajki wopokas jeho wōtzowšceje dobrocziwosceje a šmilnosceje wēšteho šezinicž, tak so šmano prajijch: Ša šym šebi wēšty, so na mni pšchczo jeho wōczko je špodobanjom wotpoczuj? Ach, so so ty njeby šhebal w tajkej tvojiej wěryje. Tōn Snjes pšchindže šašo w czařu

šwojich žnjow, so by tež wot tebje, wot teho šigowza šwojeje winizy, plody šberal. Wješelicž so možesch na jeho pšchichad, je-li plody mašch, s bojoscezu a s šchepjetanjom mašch jemu napšchecziwo hladacz, jeli so žadny plōd na tebi so njepokazuje. „Porubaj jōn, šchto wōn jemju šadžela!“ tak budže wōn pšchecziwo tebi šahrimacz a twoje njepłodne drjewe s wěcznym wohnjom špalicz.

Kōnz, luby cźlowceze, wopomū,
Dokelž na šwěczje šy,
Šzo hnadnoh' czařa dopomū,
Budž štajuje hotowy,
So by tam junu dostaľ
Tu kōnu žiwjenja
A na tym městnje woštal,
Hđžež je došcz wješela.

Šamjen.

Matel-Šuczijanjki.

Bubnar.

(Šokracžowanje a škōnczenje.)

Na drugi džen šestupa so zylj polk wokolo pomostankow tamneju dweju kompanijow. Škōzdeho s tamnych 41 šhrobľch šawolachu a kōzdemu došta so šchiz czešneje legije. Šdyž bēšche so tōne škuff wufonjal a hdyž chzychu so wšchitzy wotšalicž, šawola nēfajki hľōž nēhđže sady: „A ja... ja!... ja ničō nje-dostanu?“ General, kotryž bēšche šchizze wudželowal, wobroczi so a wuhlada Bilbofeja; jemu so liza palachu kaž živy woheň a we woczomaj štejachu jemu šyľy. „Ty!“ dželche general, „šchto dha ty šebi pšcheczeš?“ „Luby knjeze, šym tam tež pōdla byľ,“ dželche Bilbofej nimale hněwny; „ja šym bubnowal, so šu drusy ša mni postupowali; ja šym prěni w batteriji byľ.“ „Šchto dha ty chzešch, mōj hľōczko! ty šy hišchze pšche mlōdy. Tebi so šchiz dostanje, hdyž šmješch brodu. Nješ tym špotoj so s tym.“ Š tuty mi šłowami pošćiz general wobohemu Bilbofej 40 frankow (šloty pjenjes). Bilbofej hladašche na tule šlotu putku, tola nje-wa ju. Školo wokolo nasta czišchina. Škōzdy hladašche na maleho bubnarja. Temu šapoczachu so šyľy s woczow ronicz. Na dobo rjekny wōn: „Dajeze mi šlotu putku! je to drugeho rasa dla,“ a so njewohladawšchi, šuhny wōn pjenjes do šwojeho dypšaka a štupi hwišdajo do šwojeho rjada. Wot teho dnja šem njewu-šmēchowachu wjazy maleho Bilbofeja. Wōn pak teho dla tež nješapoczā šřeczniwšchi bncž. Škōzdemu šdāšche so, so je šebi Bilbofej nješchto wumyšľil, šchtož jemu po hłowje šhodželche. Tež bēchu jeho towašchōjo wotčakowali, so budže wōn jim wot do-štatych pjenjes nješchto porjedžicz; tola to so nješta; wōn šebi dostate pjenješ pētuje šhowašche. Nēkotre czařy pošđžijchō ša-čahnychu franzowške wōjška do Ššwolenšta. Bilbofej bēšche mješ nimi. Hišchze šamy džen šhodželche wōn po mēczje, so by šebi wšcho derje wobhladaľ. Šo šdaczu so jemu wšcho derje špodo-šbašche. Najwjetšchu šedžbliwoscz ja njecho pak šbudžichu burja s dolžimi brodami, „brodazy“ kaž jim Rušōjo narjeknu. Škōnczije dōndže do šasara. Bilbofej so wšchōn šradowašche. Tu wuhlada wōn najrješšche brody na šwěczje, wšchē cžorne. Bilbofej šebi šradži a šastupi do šlamow, w kotrychž pšchekupz s rjanej brodu kupzam pošľužowašche. Pšchekupz dōndže ě njemu a woprašcha so jeho ponižnje: „Šchto šebi pšcheczeze, lubšchi maľy knjeze?“ „Pšchecu šebi tvojū brodu,“ wotmolwi Bilbofej šhēš. „Wōju brodu?“ wōšpjetowašche pšchekupz wšchōn so džiwojo, „wy drje šebi žort šehrajecze.“ „Ša tebi praju, so šebi tvojū brodu pšchecu,“ powjedāšche hordy dohwyal dale, ruku na teřal škožiwšchi; „nje-myšľ šebi pak, so chzu ju tebi franycz; tu je 40 frankow.“

Wšohi pšchekupz chzijche so s maľym Bilbofejom dorēcčecz; tola tōn wošta pšchi šwojim žadanju a tak nasta šwada mješ wobemaj. Šo pšchibwachu nēkoti wojazy. Woni šastupichu a chzychu pohladacz, kajta je tu šwada naštala. Šim šdāšche so bubnarjowe žadanje tak špodžiwne a žortne, so woni pšchekupzej řeczachu, so by wōn jemu šwoju brodu dal, a jedny s nich, pošľowu truhal, wottruha ruštemu pšchekupzej bješ wody a mydlišnow brodu. Ššwoje dželō dokonjawšchi poda wōn Bilbofej šwoje truhanki. Wšchōn radoštny wotšali so tōn s nimi. Š brodu dōndže ě krawzej.

jo by ju na wóblliczu kožu sejdil. Nikomu niczo wo tym njeprajiwšchi, tyfny wón swój dobytt do saka. Towarišchojo drje w spocžatku wo tymle podawku rěczachu, tola hdyž w Moskwyje sacžahnychu, dha běšche wšcho hižo dawno sabyte. Róždy snaje, kať je so Franzojam pichi zofanju i Ruskeje sešlo. Dzewjaty pěšchtowy polk, w kotrymž Wilbofej fluzješche, běšche pošledni polk a měješche nadawł, wjele tyžaz kofakow, kotřiž franzowšte wójsko stajnje pschescžehachu, porašycz. Něhdy běchu malu rěczku pschecrocžili, a so bychu Ruškam pschecrocženje pocžezili, chzychu i mošta brjedžnaj stolpaj wutšelicž. Szudy i czornym próchom pak běchu i tajkim pohwatanjom spody žunyli, so rosbuchnjenje jara malo šchody nahotowa. Rjady hiščeže na mošče ležachu a njepscžeczelej by lóhko bylo, móšt i nowa porjedžicz.

General wuhladawšchi, so šbože wulkeho džela šwojeho wójska wot teho wotwišuje, a so ma so tónle móšt ščonzowacz, poruči někotrym wojakam, so maja mostowe rjady pscherěšacz. Šdyž pak běchu do czolmow seškalali, pokafa so tež hižo njepscžeczel na tamnym brjošy a šapocža tak móžnje tšelecž, so ho nichtón nadžecz njemóžješche, so mohł jeniczki wojak živy hacž k moštej dojecz. Teho dla podachu so Franzojojo wróczo, sestupachu so a wotmolwachu njepscžeczelej se štrajchunym tšelenjom. Tehdy wuhladachu někoti, kať wojak se škeru na šhribjecze i brjoha do wody štoczi. Šso ponurivšchi, so boršy jašo na wodže pokafa. Šchitzu na njeho hladachu, kať wón po wodže dele plowasche. Njepscžeczeljo šnyachu kulki tak na wodu, so ho woda kolo wokolo wojaka šajechczi; tola šhrobkeho to njemylešche. Wón dopłowa hacž k moštej a wuhlada, so běchu kóšta hižo pol nalamane. Poradži so jemu, kóšto se škeru pscheraschycz, a bóršy špny so žyly móšt do rěki. Woda pluskotasche a šhrobky wojak běšche so šhubil. Tola hlej! Na dobo wupłowa i rospadankow k brjohej. Šchitzu šhwatachu k njemu a pschivolachu jemu a czahnychu jeho po brjošy horje. General šam tu pschijěcha, a malo so nježiwasche, wuhladawšchi, so Wilbofej i wody wulěšy, Wilbofej i dolhej czornej brodu.

„Šchto to rěta?“ šawoła wón, „šchto ma so i tajkej šekliju?“

„Ša to šym“, wotmolwi bubnať, „Wilbofej, kotremuž šče něhdy prajili, so ho jemu šchizž doštanje, hdyž jemu broda narocžez. Tu mam šchwarnu brodu. Ššym wšcho na nju šwaził. Šasche 40 frankow mje płaczi.“

General njemóžješche so wudžiwacz nad tajkej šhrobkešczi. Wón wša Wilbofeja ša ruku a poda jemu šwój šchizž, kotryž běšche wón hacž dotal na wutrobnyje nožyl, a kotryž běšche šebi psches wurjadnu šhrobkešcž šašlužil. Wot teho čaša šem postrowichu tež najšarschi wojazy w polku tehole maleho „poštar mužika“ a polkowny bubnať njebijješche jeho wjazy i šijom.

Šchelate i bliska a i daloka.

— Ša noweho kapłana w Šetlizach je tamnišche žyrtwinšte prjódšitejšewo šnješa šarskeho wifara Voigta we Šupoji wušwoliko. Duž so w bližšich čašu Šupjanske šarske wifariatne měštno wupróšdni, kotrež ma žyrtwinšta wyschnošcž wobšadžicz, dokelž wone štatne njeje.

— Njedželu 25. septembra popołdnju budže so šwjedžen ša šnutškwone mišionštvo w Malešchezach šwjecžicz. Šale njedžela je najšepje ša šnutškwone mišionštvo wušwolena, dokelž budže so na nej wopomnjenje 50 lěštetka minyło, so mlody Šichen, i dobrym prawom wótz šnutškwoneho mišionštwa mjenowany we Wittenbergu nastork da, so ho zentralny wubjerť šnutškwoneho mišionštwa šakózi. Duž budže wěšče hnujaze, so móžemy so na tymle wažnym wopomnjenškim dnju w našich Šserbach k mišionštemu šwjedženjej sešcž a kať na horje štejo hladacz na rěki žohnowanja, kotrymž je šchescžijanška šmilna lubošcž jako šlužowniza šnutškwoneho mišionštwa w tych dolhich lětach do našeho ludoweho žiwjenja so žorlicž dała a so i nowa wubudžecz a pošyljecž dacž k wažnemu šwjatemu šitkej na hubjenych a šhubjenych našeho luda. Šserbste přédowanje na mišionštim šwjedženju je šnješ šarať Mróšal-Šrodžišcžezanški na so wšal, kiž budže pschi tutej škladnošczi jako přjedawšchi Malešchanški šarať šwojej něhduschej wošadže přédowacz. Němške přédowanje šmeje šnješ kapłan Šahrjent i Budyšchina. My wěšče woczafujemy, so budže so našch šerbški lud tež i wokolnych wošadow bohacze na tym šwjedženju šnutškwoneho mišionštwa, kiž budže i došom tež jubilejški šwjedžen šnutškwoneho mišionštwa, bohacze wobdželicž.

— Šaž šlyšchimy ma Gustav-Šdolšste towarštwu Budyškeho wokrješa wotpohlad w tym lěcže Gustav-Šdolšski šwjedžen w Barcže wotdžeržecz. My i wutrobu pschejemy, so by so tež tónle wotmyšleny šwjedžen derje poradžil, mamy pak tež šwoje wobmyšlenje, so ho Gustav-Šdolšski šwjedžen w tym šamym lěcže tež w tej štronje našcheje šerbškeje Šužizy wotdžeržil, hđžež je so šwjedžen ša šwontowne mišionštvo (w Škotezach) wotdžeržal a hđžež šmeje so tež šwjedžen šnutškwoneho mišionštwa (w Malešchezach). My bychmy ša lěpsche měli, hdy by so šnano na druhim boku měšta Budyšchina w tym lěcže wotdžeržal, a by nam wěšče lubicho bylo, so njebychu so našche wotmyšlenja, kotrež jeniczzy džiwajo na dobru wěž wuprajimy, dopielnile.

— Zentralny wubjerť ša šnutškwone mišionštvo, kotrež we wšchej duchownej nušy šwoju špomóžnu a wukhowazu ruku podawa, je džiwajo na wulki štrach, kotryž mlodym holzam do wukraja so pschistajazyu hrošy, lěcžaze šopjeno rospóšłalo, kotrež našchim lubym czitarjam tudy podamy, so by, hdy by šnano žana šerbška holza so k wucžehnjenu narēcžecz dała, tón štrach pošnawšchi wjedžala, hđže ma so wobhonicž, přjedy hacž so wot šlych šawjednikow šjebacz a do nješboža šezahnyč da. Šbn lěcžazy list ma so tak: Šapominanje wšchitkim mlodym holzam a šamostejazym žónškim.

Šulkim štrachotam so wšchitke te holzy a žónške wuštajeja, kotrež šjes najšwědomliwšcheho pruhowanja někajšu šlužbu we wukraju, wošebje w šamóškich krajach pschiwosmu; měšto częšneho pscheytka, kotrež pytaju, najhušcžišcho na nich hubjene jaštvo w šurwarňjach, nješbože a hubjenštvo na nich čašaja.

Ščertowškej lěšnosczu pytaju nješanbicžimi holczazy wifowarjo wšchudžom wopory dobycz, kotrymž potom hubjenym w domach hanišy kónž wšacz dadža. Šchede wšchěw so nješmje žanemu nawěšctkej, kiž je tež šamo šebi nješnadpazny, w kotrymž so dobra šlužba we wukraju pošcizuje, žanej poručenjej žewtwe do wukraja wěricž, šamo hdyž so w najšpschich nowinach wotčizščezil. Šchetož runje to pošcizenje tajkich dobrnych blafow je hušto nałoženy šhumšchtny pošpyt, kotryž na wjele měštnach němškeho šchžorštwa pscheywazy agentojo wukrajnych derje šarjadowaných šurwarškich pašmow nałožuja, so bychu mlode holzy a šamostejaze žónške k wucžehnjenu šawjedli. Šoni so šamo nještrachuja so se šwojimi woporami šlubicz, haj šamo so i nimi woženicz, hdyž na druge wašchne mozy nad nimi dobycz njemóža. Šsu-li pak tajke nješbožowne halle do wukrajneho pschistawa pschijěle, potom je i wjetšcha ša wupomhanje pošdže; ša krotki čaš pschindu na czěle a na dušchi šajedočžene, šahe šestarijene, brašchne a šjes pomozy do šhorownjom, hđžež woni podcžišcžezane, pschescžehane, wopusčezene, šazpiene, šjes šwójby, šjes pscheczelow, šjes lubošcžez, a šjes trošchta i Wožeho šłowa w hubjenštwu šhinu.

Najškrucžišcho my teho dla wšchitke žónške šapominamy, so njebychu pošcizenu šlužbu we wukraju pschiwšale, přjedy hacž so nješbu dokladnje a šwědomliwje wobhonicke.

Dokelž šu privatne poručenja, wopižma a podobne papjerny hušto šalšchowane, duž njech so wšchitko na dobre adrešy w tych měštach wobrocža, kotrež šu so šestajale (te adrešy šu pola kóždeho šnješa duchowneho šhonicž), na kóždy pad pak tež na jene němške mišionštvo ša wucžahowarjom:

w Bremenje na šnješa duchowneho Šunža, Šolandška droha 1, (Šastor Šunž, Bremen, Šolandštraše 1).

abo:

w Šamburgu na šnješa duchowneho Šlyńka, Šmšinkštraše 15, (Šastor Šüller, Šamburg, Šmšinkštraše 15).

Šdyž dyrbi so tež i wulkim džakom pschipóšnacž, so němška wyschnošcž stajnje kručze wachuje nad tym nješanbicžim wifowanjom i holzami, a jemu, hđžež so pokajuje, se wšchej škutocžny napšchecžiwostupa, je tola šchede wšchěm trjeba, so ho mlode žónške šame wobarnuja. Š je-li so wopravdže ššomdžiko so w domišnje w prawym čašu wobhonicž, so jako pošledni šredť ššomdžicz nješmje, so ho holzy a žónške na tu jim wot šwojeho duchowneho w tym měšče mjenowanu adrešu najpřjedy a hnydom wobrocža, so bychu halle potom, dobru powjecz dostawšchi, šlužbu nastupile.

Duž šedžbujcže wy holzy a žony a pošluchajcže na hłóš tych, kiž derje i wami myšla!

Šarlin, w juliju 1898.

Zentralny wubjerť ša šnutškwone mišionštvo.

Lubi herbfy cžitarjo, šdželeže to wošebje wašchim džowkam a snatym, kotrež řu we wulkich měřtach a kotrež cži řawjednizy najbóle pytaju do řwójich řhycžow řezahnyč, wošebje hdyž řluzby nimwoja a řu w nuřy.

— Ruřki řhčžor 24. auguřta přhes řwójeho miniřtra řwonkownych naležnořčžow wřhitke wulkomozy přheprořnyř, řo bychu řwójich řařtupjerjow wotpóřłali ř powřhitkownej konferenzy, kotraž ma w řhromadnym wuradžowanju we tym radu řładowačž, řař by krajný měř řawěřčžil ř tym, řo bychu ludy řwójeho wóřřta wotbrónile. W tym, řo řu ludy ř řdžerženju měřa řwójeho wóřřta lěto a powjěřčhile a lěpje wobrónilo, póřnaje řo řahacženje řtroweho rořwíwanja ludoweho řiwjenja a řadžowanje dobreho řospodneho pokracžowanja. Myřł — „řtajny měř řa wřchě cžafy“ — „wóřny dyrbja přheřtačž“ — wěřčže nařchim wutrobam derje cžini a to cžueže ruřkeho řhčžora, kotryž cžze řłoty měř do wřcheho řwěta nups řwonicež, je wěřčže řhwalobne a dobre. Řóždemu řiwemu řheřčžijanej je jara řrudžaze, řo řheřčžijanske ludy řo w řrawnych bitwach morja a wěřčže bychmy ř zylej wutrobu řjanemu řdobnemu wotmyřłenju přchířłowowali, hdy bychmy nadžije měli, řo řo drje myřłeny wotpohľad tež wopravdže do řłutka řtaječž da, ale na tym my řwělujemy. Řař derje by byřlo, hdyž by tež w mařym měř řnježłł mješ řheřčžijauami — hdy by řana řwada, řana řłoržba wjazy mješ nami njebyřla. Ale řař mařo budže to móžno, řař mařo budže tež móžno, wóřny wotřtronicež. Wone řu byře wot řpocžatka řwěta a budža řačž do řónza řwěta. To leži w nařchim řhřehnym řubjenřtwje. Řař dořho budže řhřeh na řemi, řiž je řorjeř wřcheho řłeho, řiž w řordorčži wutroby, w nahrabnořčži, w řawiečži řo jako řóřlo wřcheje řwady anjeměřa řtajnje a přheřzo wopokafuje, řař dořho budža tež wóřny na řemi. Duž řař jara bychmy řebi lubořčž po wřchěm řwěčže přheli, kotraž wřhitke ludy we wutrobnej přheřjenorčži řwajřa, dyrbimy tola ř namjetej ruřkeho řhčžora, kotryž wřchaf je hižo dyř a dyř w řhřtoriji wuřtupowař, pñajicž: Derje a řdobnje myřłene, ale tola ř cžezřka wuwjedořne na tutym řwěčže.

Wodaj a řabudž.

Wodaj ruřy, řiž cže řrani,
Řabudž bolorčž nabitu;
Řanjeny, řiž řařo řani,
Řima dořbu wutrobu.
Wjeczicž řo, drje řłóžy řłóžji
Řařalkemu wjeczerjeje,
Řchtož pař wo wodacže rodži,
Řady woda winifeje.

Řjech tež wutroba cži řrawwi
Wulžyřchneje řřhíwdy dla,
Wodaj, wřchaf řu řudej řraři,
Řiž cži řřhíwdu nacžinja.
Tež hdyž tebi podrywaju
Přchichod wřchón a nadžiju,
Řdyž cže zyle rořteptaju,
Wodaj řim řich řłobotu.

„Woni njewjedža, řchto cžinja“,
Džeřche Řhřřtuř na řřhížu:
Wjěřřha njeje řana wina,
Řotruž dyrbiřch wodacž tu.
„Njewjeczčže řo, moři lubi!“
„Wodawajčže, řabudžčže!“
Řraři Wóř, a řa to řłubi
Wřhitřim pořne wodacže.

Bartfo.

Spěwaj a džetaj.

I. Spěwaj.

(Pokracžowanje.)

Wóř tón Řnjeř, řiž řamóže řam wěřřiki řwójich póřłow a płomjenja řwójich řłuzomnikow řčžinicež, řiřchčže wjele radřcho a wjele wjazy cžłowřke duřche do řłuzby řwójeho řařtaranja wořmje, a cžłowřke wutroby jako graty řwójeho wuřłyřčhenja modlitwy nałóži, wjele wjazy a řuřčžičho, řačž móžemy my to wuměřicž a nařhonicž. Tež to my řunu řhoniřy a w řwětle póřnajemy, hdyž budže nařch duch řhmany, „wotřbud w řhromadnym řwiřžowanju

wopomnicž“, a to cžini ř poniřnym a wuřřařym „řhwalenjom a džakowanjom“.

Duch je Wóř. Ř teho řłowa řeřuřoweho my řiřchčže něřchto řa nařche modlenje nawuřnjemy: řo řu njeřjeřa wuřřčřche dyžłi řemja, duch wjazy řačž cžělo. Přchetož je-li Wóř Duch, potom je nařcha přchířłučnořčž, wřhitke řeřřřke dary a řubla pod duchowne řtaječž; potom řměmy wo cžěłne dary jenož řař dořoko pñhycž, řař řu ř wobarnowanju a wopokafanju nařcheho ducha nuřne; potom pñhjet Řóřha ma prawo je řwójim řłowom: „Wulke myřłe a cžiřta wutroba“, to je, řchtož dyrbimy řebi wot Wóřa wuprořhycž; potom my řrořhímimy, cžeho dla Řalomonowa modlitwa přchi nařtupjenju řnjeřřtwa řo temu Řnjeřej řař derje řpodobajřhe; potom dyrbimy řebi ř wutrobje wřačž, řo po powjěřčži Łuřařchowej řeřuř řwójemu wulkemu napominanju ř modlitwje: „Přořchčže, a wam budže date“, jako rořřařnjenje to řawěřčženje přchířtaji: „Duž teho dla wy, řiž řłi řčže, móžecže wařchim džecžom dobre dary dawacž; wjele wjazy budže wařch njeřjeřki Wóř teho řwójateho Ducha dacž tym, kotřiž jeho pñřchta“. To je najwořebniřřhi dar a ř dořom tón, kotryž řa nařche pñřřtwy najnuřniřřcho řřjebamy, hdyž dyrbja wot Wóřa wuřłyřčhane byčž; a na to džiwajřhe tón Řnjeř, jako pñchi džěłenju do řwójeho cžerpjenja wuřčžomnikam řwójatocžnje wupñaji: „Řawěřnje, řawěřnje, ja pñaju wam, je-li řo wy teho Wóřza pñhycž budžecže w mořim mjenje, budže wam řo dacž.“

Přchetož pñchi řebi řeřuř po řłowach, kotrež řan. 16 pñjedy džjeja a řčžehuja, niž jenož myřłeřche „ř mořimi řłowami“ abo „po mořim pñhířładže“ abo „w powołanju na mñje“ abo „we wěřje do mñje, jako do teho powuřřčhencho Řnjeřa a řbóžnika“, ale „w mořy teho Ducha, kotrehož wam ř njeřjeř póřčželu jako teho pomoznika, kotryž wař do wřcheje wěřnořčže tež pñchi wařchim modlenju powjedže.“ A řawěřčže, modlitwa w tym duchu dyrbi Wóře řpodobanje měčž a jeho pñchířłowowanje a wuřłyřčhenje namafacž; pñchetož Wóři Duch njemóže tola řam řebi řo pñchecžiwicž.

Teho dla móžeřche tón řbóžnik, kotryž njeřjeřhe teho Ducha w řanym wotměřenju dořtal, pñchi Łazaruřowym rowje měřto teho, řo by pñhycž, řo hnydom řa wuřłyřčhenje džakowacž a řhwalicž: „Řa wěm, řo ty mje řtajnje wuřłyřčhířh.“

Duž pñřchmy řjeř pñheřtačža wo Ducha nařcheho njeřjeřkeho Řnjeřa a řbóžnika. Potom nawuřnjemy prawje řo modlicž a řař pñhycž, řo je nařche „Řamjeř“ ř dořom Řamjeř. Wóře po Łutherowym wuřładowanju: „Řaj, řaj, wone řo řař řtačž dyrbi.“ (Pokracžowanje.)

Wóř je.

Řaximilian Řřidor Řobespierre, řhudeho řěčžnikowý řyn, běřche najpñjedy w řwójim wóřžnym měřčže Řrrař w řranowřkej řam ř řěčžnikom. W lěčže 1789 pñhířdže jako wotpóřłany řer- gariřkeho Řanta w Řrrařu do pñnjeje ludoweje řhromadřřny do Řariřa; řři lěta pñřđžičho bu mješ řobuřřtawy narodneho řonwenta pñhíwřaty. Čžim wjazy na nahładořčži dořy, čžim řurowiřchi a čžim bóle njeczłowřřki wón bu. řemu řo poradži řneu napřchecžiwnu řtronu po druhej porařhycž. Ře řurowořčžu řjeř runjecža řařhadžeřche wón jako tyran a da njewinowatyřh ř hromadami řłónžowacž. We wřchěch wařžnych měřtach řo guillotiny natwarichu, na kotryčž řo řłotyřazy bje wřcheho wuřbudženja morichu. Řadny řamožity njeřjeřhe řwójeho wobředženřtwa a řiwjenja wěřny. Řłónčžnje Řobespierre řam do jany padže, kotruž běřche druhim pñchířłowowař. Wón bu řajaty a po řłóřkim pñjeřu 28. juliřa 1794 wotpñawje- ny. Ale hižom dořho pñjedy běřche jeho řwědomje na nim wjele řrucžičhe řhořtanje wuřłonjalo. Wón řo wřchudžom wot njeczžow a mordarjow wobdaty widžeřhe; wón widžeřhe řrawne řłowy wot njeho njewinowacže wotpñawjenyřh jako runje řelto řłóřžbnikow pñhed Wóřim řudom pñchecžiwu řebi a řłóžjele řmjerčže jeho ani pñchi najwuřłowniřřchich rořwjeřčelenjach njewopuřřčžičhu. Wón bu wot tyřhle wobřařow, kotrež řo wotehnačž njedachu a kotrež jeho wutrobu cžwilowachu, wot tuteje hele w nim, řřjudowany a pñheř- řčžehany.

Wo jeho řónzu njech řo řiřchčže řčžehowazy podawř nařpom- ni. řako wón ř řrawnym a poř řawjajanyřm liřom na blidže ležeřche a ničžo řyčžecž njemóžeřche, muž ř niřkeho luda ř njemu pñhířřtupi a řjekny řhwiłu mjełčžo na njeho řładawřchi: „Řaj, Řo- beřpierre, Wóř je.“